

SvJ

SVENSKA JOURNALERNA, LÄKARMISSIONENS
MEDLEMS- OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 2 APRIL 2015 ÄRGÅNG 91

**KLQAKBARNEN
20 ÅR SENARE
LÄKARMISSIONEN
VAR FÖRST PÅ PLATS**

**VÅLDTÄKTER
SOM VAPEN
OFFREN FÖRENAS
AV MAMA LONDON**

*”Ett gilla på Facebook
förändrar inte världen”*

P-M och Ester startade
egen Zlataninsamling

**Makrill
på japanska**

**OCH ANDRA
ASIATISKA SMAKER**

MAGDAS LIV

**”PLÖTSLIGT VAR JAG INTE
BARA EN JOURNALIST”**

**MÖTET MED EBOLADRABBADE
GLORIA, 5 ÅR, SATTE DJUPA SPÅR**

KRÖNIKA: Danuta spelar huvudrollen i ett drama som några menar handlar om att legitimera våld.

ANNIKA HAGSTRÖM

Möt Mpho Tutu dotter till Desmond Tutu på hemmaplan.

Unik kursresa med retreat i Kapstaden
17-23 november 2015.

Tillsammans med Mpho, författare och präst utforskar vi bland annat Robben Island och förlåtelsens kraft för att bygga fred.

Resan leds av Afrikakorrespondent Marika Griehsel och retreatledare Lisbeth Gustafsson TD h.c.
Pris 24 000 kr, allt inkluderat förutom flygresor, reseförsäkring, avbeställningsskydd.

För ytterligare information och anmälan senast den 15 maj, kontakta marika@afrikaselect.se
Flyg kan bokas via TourAfrica/Tranås resebyrå kicki.hagerovik@tourafrica.se

mäklarringen

814 552 tack!

Lika många kronor har vi samlat in till Läkarmissionens viktiga arbete i Moçambique.

Vi stöder Läkarmissionens arbete i Moçambique där utsatta barn får möjlighet att rehabilitera sig i en trygg miljö. När vi sålt din bostad skänker vi pengar i ditt namn till detta projekt. Du hjälper andra när vi hjälper dig.

maklarringen.se/litebattre

Läkarmissionen

Magda Gad

”Det är svårt att ta in allt som har hänt från det att jag mötte den där lilla tjejen som satt och skrek ”jag vill dö” till att hon nu ska börja skolan.”

FOTO: MARIA ÖSTLIN

april 2015

12 Upp till ytan

Före Svenska Journalens reportage var det ingen utanför Rumänien som visste om de ensamma barnen som bodde under jord i Bukarests kloaksystem.

19 De samlade in 20 000

Efter att Zlatan dragit av sig tröjan insåg Ester och P-M att ett gilla på Facebook inte förändrar världen. I stället drog de igång en egen Webaid-insamling till barn i Afrika.

20 Kulturkrock och höns

Äventyret lockade de tidigare missionärsbarnen Per-Martin och Gunnel Hjort till ett liv i Kina, där de lärde sig äta både hund och hönsklor.

24 De våldtagnas ängel

Mama London i Bukavu ger stöd till kvinnor och räddar trasiga äktenskap som slagits sönder av de brutala våldtäkterna i östra DR Kongo.

12

24

20

FOTO: KERSTIN DOYLE, TORLEIF SVENSSON, HAKAN FLANK

KING TOURS
DIN PERSONLIGA RESEARRANGÖR

ARMENIEN, ETIOPIEN, KENYA, JORDANIEN, ISRAEL, GEORGIEN, MADEIRA, MALTA, SANTIAGO, ROM-ASSISI, EGYPTEN OCH MÅNGA FLER DESTINATIONER.

Pilgrimsresor, Kultur & Upplevelsesor, Historiska resor, Tidsresor, Kombinationsresor.

Varmt välkommen till King Tours! Mail info@kingtours.se eller www.kingtours.se
+46 (0) 431 83 089 mobil +46 (0) 70 23 83 089.

Ny videoserie: Vad händer efter döden?

Bibeln har mycket att säga om många inte ser.
Madeleines undervisning uppmanar otroliga skatter.

I 13 delar på 7 DVD-skivor. Välj HD eller normalupplöst. Får visas för publik. Pris 564 inkl porto.

Se Madeleine fred
19.30 på
www.HimlenTV7.se

Beställ nu! Fråga gärna om innehåll!

Vingården Tel 0435-35705 (kl 9-18) www.vingarden.org

Återerövra din första kärlek

Ingen längtan är större än Guds längtan efter vår första kärlek. En sådan kärlek är också det dyrbaraste vi kan äga. Vi är alla inbjudna. Så läs och ta emot!

Boknyhet

146 sid, 161:- inkl porto

Inte alla, men många har fått en ny chans

Det måste gå dåligt för ganska många. Det tänker jag när jag läser om gatubarnsarbetet i Rumänien. Eller andra arbeten som Läkarmissionen stöder, som riktar sig mot de allra mest utsatta. Barn som har levt flera år på gatan, som har sniffat lim och bär på förfärliga erfarenheter i sina tioåriga kroppar. De som aldrig fick någon bra chans från början och där livet inte har bjudit på så mycket kärlek över huvud taget.

Vi som har haft bättre förutsättningar vet hur svårt det kan vara ändå. Hur mycket ohälsa som kan rymmas trots att vi inte varit hemlösa en enda natt. Vi som började skolan (som var gratis) när vi var sju år och har möjlighet till studiemedel om vi vill läsa vidare.

Läkarmissionen stöder många arbeten som riktar sig mot människor som lever under extrema förhållanden:

barnslavar i Etiopien, soptippsbarn i Bangladesh, incestoffer i Honduras och gatubarn i många länder. Förutom stor fattigdom så finns brist på tillit och dåliga erfarenheter som gör att många inte kan ta vara på den chans som de får.

Men samtidigt är det inte hela sanningen. Människor är alltid mer än sina erfarenheter. Det finns många som det går väldigt bra för och som tar möjligheten till ett nytt vägval! Några av de före detta gatubarnen i Rumänien som blivit vuxna möter du i den här tidningen.

Du kan också läsa om Gloria som reportern Magda Gad mötte i Liberia innan jul. Gloria var en femåring

som hade förlorat sin familj i ebola och bara ville dö. Några månader senare börjar hon skolan, tack vare en insamling som Magda initierade. Hur det går för Gloria i framtiden är det ingen som vet. Men hon har fått den där chansen som vi alla förtjänar. Vi behöver människor som tror på oss och vill satsa på oss. Det är oavsett om vi bor i Rumänien, Liberia eller i Sverige.

Eva Nordenstam
von Delwig

Informationsansvarig på Läkarmissionen

Journalisten Magda Gad har intervjuat gängbossar mitt under knarkkrig i Honduras, hon har satt sig upp mot hallickar på Monrovias bakgator och köpt loss "deras" prostituerade för att de ska få gå hem och sova.

Aldrig hade hon trott att en övergiven 5-åring skulle få henne ur balans.

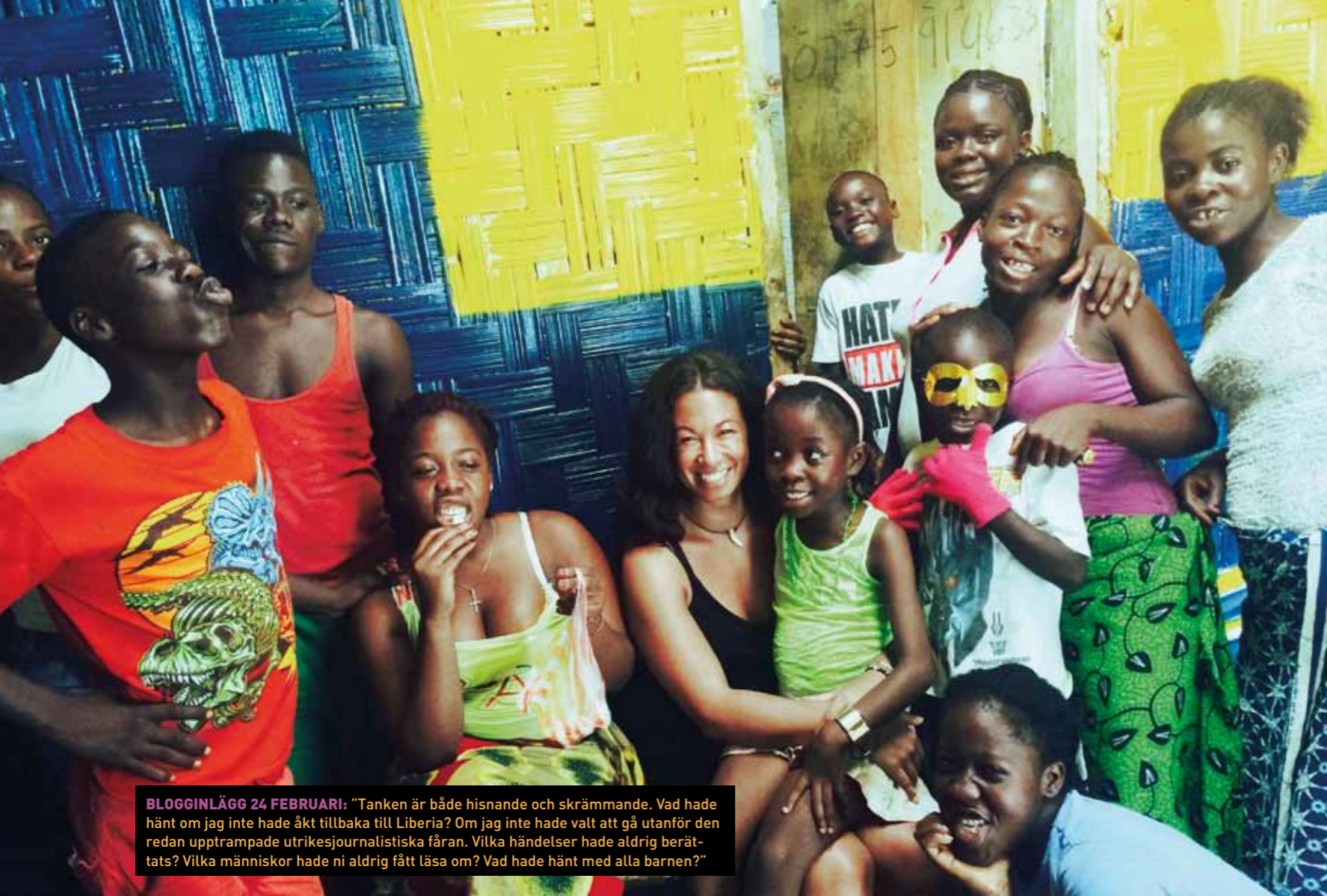
TEXT: THERESE PETERSON

FOTO: PRIVAT

■ Magda Gad är även medgrundare till Blank Spot Project, en ny läsarfinansierad sajt för kvalitativ utrikesjournalistik, som hon startat tillsammans med, bland andra, journalisten Martin Schibbye.

Mötet med Gloria, 5, förändrade Magda Gads liv

BLOGGINLÄGG 24 FEBRUARI: "Tanken är både hisnande och skrämmande. Vad hade hänt om jag inte hade åkt tillbaka till Liberia? Om jag inte hade valt att gå utanför den redan upptrampade utrikesjournalistiska fåran. Vilka händelser hade aldrig berättats? Vilka människor hade ni aldrig fått läsa om? Vad hade hänt med alla barnen?"

Magda Gad

Ålder: 39 år.

Bor: I Stockholm och i Monrovia

Gör: Frilansjournalist med världen som arbetsplats samt bloggar på magda.cafe.se

Uppväxt: Magda växte upp i en familj där pappans arbete som läkare tog dem över hela världen, mest till storstäder och länder bakom järnridån. Hon lärde sig tidigt att hon hade en möjlighet att påverka.

Om att hantera krig och trauman hon möter i jobbet: "Det är ju inte så att man plötsligt kastar sig in i Kongo där en ung flicka berättar om fruktansvärda övergrepp, det handlar om övning. Man måste vänja sig."

Om att landa i Sverige efter resor i tuffa miljöer: "När jag då hör någon klaga på att skummet i deras caffelatte är fel, eller ser barn som gråter för att de inte får något i affären eller möter såna som bara måste ha det senaste i modeväg, då kan jag börja tycka illa om folk, sådant kan väcka aggressioner i mig när jag vet att 6-8 timmars flygresa härifrån finns det barn som aldrig kan le."

Magda med en kille från Monrovia som är boss i en knarkarkvart och kallas Generalen.

Magda med alla barnen i det gulblåa huset som går under namnet "Svenska ambassaden".

➤ **MAGDA GAD HITTAR** Gloria sittande i ett skjul i Liberias huvudstad Monrovia. En övergiven, utsvulten 5-åring, märkt av ebolaviruset hon hade överlevt. Hennes föräldrar, mormor och de fem syskonen hade inte klarat sig. Efter att ha legat bredvid sin döda bror en hel natt på ebolakliniken, släpptes hon ut på gatan. Ensam. Gloria lyckades hitta hem till deras i princip nerbrända hus, men ingen i byn kom till hennes hjälp och barnen förbjöds leka med henne i tron att hon var smittad.

Det enda hon sade där hon satt – om och om igen – var: "Jag vill dö. Jag vill dö".

– Tolken gick därifrån, han bara grät och min fotograf orkade inte vara kvar så jag satt ensam med henne. Det är det värsta jag varit med om i hela

mitt liv. I taxin på väg därifrån mätte jag så dåligt. Skulle det vara så här?

Mötet med 5-åriga Gloria skakade om allt hon dittills känt och Magda var tvungen att fatta ett beslut. Skulle hon låta mötet bli ytterligare ett i raden med sörjande barn hon mött på sina resor runt om i världen, eller skulle hon riskera att förlora framtida uppdragsgivare genom att göra vad hon kunde för att rädda ett liv?

– Som journalist ska du registrera det som händer, inte förändra det som händer, men jag började tänka på hur det skulle låta när jag summerade mitt liv. Skulle jag säga: "Jag var minsann den där neutrala journalisten som höll på min kodex – men ett barn dog!", eller skulle jag gå ur rollen och göra något?

Magda Gad hade rest till Liberia med fotografen Niclas Hammarström med uppdraget att skriva om ebolapandemin, om de sjuka och döda, men det var mötet med de överlevande barnen som var värst.

– Innan vi reste tänkte jag att vi hade sett allt som fanns att se av vita skyddskläder och döda människor, men när jag kom dit insåg jag att vi inte hade sett någonting av den verkliga katastrofen, av dem som drabbats men överlevt och blivit kvar utan någon eller något.

DET BLEV EN UPSPLITANDE resa. De kom till ebolakliniker, begravningsplatser och besökte platser där inte ens FN-personal släpps in. När de mötte Gloria var det bara två dagar kvar

innan de skulle resa hem. Det hade varit så lätt att bara åka, men efter timmar av oroliga tankar visste Magda att hon måste försöka. Hon skulle hitta ett sätt att hjälpa Gloria.

HON KONTAKTADE AMOS, en liberiansk frivilligarbetare som hon lärt känna, som själv växt upp på gatan och som Magda litade på. Hon bad honom hålla ett öga på Gloria, och lovade att själv snart komma tillbaka. Hon skulle skicka pengar till honom så att han kunde se till att hon mätte bra och fick ett nytt hus.

– Amos har berättat efteråt att han inte trodde på mig, att han tänkte att jag bara var ytterligare en vit kvinna som ville att han skulle göra henne en tjänst.

Men Magda höll sitt ord, och Amos med.

Pengar samlades in och skickades ner och tidningen Café som hon tidigare gjort uppdrag för erbjöd Magda en bloggplattform varifrån hennes inlägg om tiden i Liberia snabbt började spridas över sociala medier. Uppmärksamheten ledde till att allt fler ville bidra för att hjälpa Gloria och de andra barnen i Liberia.

– Plötsligt var jag inte bara en journalist som reste runt i världen, utan en direkt länk som förmedlade kontakt mellan människor här och där, och som samlade in pengar för att hjälpa på plats.

När hon återvände till Monrovia några månader senare åkte hon direkt för att besöka Gloria i hennes

nya hem som nu var klart. Den här gången kom hon knappt fram genom folksamlingen utanför huset.

– Första gången vi mötte Gloria ville ingen vara nära henne, nu var det säkert hundra ungar och vuxna vid hennes hus, och mitt i allt stod Gloria med rak rygg. När jag frågade hur det var svarade hon med ett stort leende "Jag mår bra", berättar Magda och skrattar det stora skratt som hela tiden vill tränga igenom mitt i allt allvar.

HUSET ÄR MÅLAT i gult och blått och kallas "Svenska ambassaden". Det är det finaste i hela byn, och där bor nu Gloria med en grupp barn i åldrarna 6-19 som alla är föräldralösa.

– Hon hade blivit som en liten prinsessa bland byns invånare och

I förra numret av Svenska Journalen kunde ni läsa Magda Gads gripande reportage från Liberia som hon besökte med fotografen Niclas Hammarström.

» i dag släpper hon mig inte för en sekund när jag kommer. Hon ska vara med hela tiden, sitta i knäet och hålla min hand.

NÄR VI SES har Magda varit hemma i en dryg månad och ett par dagar senare ska hon tillbaka till barnen i Monrovia igen. Denna gång på obestämd tid. Hon landar samma dag som skolorna öppnar och det är inte utan stolthet i rösten hon berättar att tack vare alla läsare har hon kunnat betala skolavgiften för trettio föräldralösa barn som annars inte hade haft en chans. Barn som fått sina liv förvandlade utan att de själva fattar hur det gått till. Och nu ska de börja skolan i nya kläder. Ett av dem är Gloria.

– Det är svårt att ta in allt som har hänt från det att jag mötte den där lilla tjejen som satt och skrek ”jag vill dö” till att hon nu ska börja skolan, säger Magda och det strålar om henne när hon ler.

Magda har fått massor av brev och respons från människor hon inte känner, som kvinnan som skrev att hon i jul hade printat ut alla hennes inlägg på bloggen som hon sedan häftat ihop och gett bort i stället för julklappar.

– Jag får även brev från mammor som har läst min blogg för sina barn, som i sin tur har velat skicka allt de har till Liberia.

Magda Gad

”De som drabbades av ebola i Liberia var de allra fattigaste, och de här barnen har blivit framtagna allt.”

Med på resan kommer hon ha tre hockeytrunkar fyllda med mediciner, leksaker, kläder och skor samt en mängd glittrande smycken och diadem. Saker som skänkts av människor som vill hjälpa till. Hon som normalt flyger med en lätt ryggsäck hon kan ta med ombord kommer få betala övervikt för 107 kg bagage.

– Jag längtar tills jag får visa dem vad som finns i väskorna, säger hon.

– De som drabbades av ebola i Liberia var de allra fattigaste, och de här barnen som har blivit framtagna allt, det är de som nu får ta emot alla fina saker från Sverige. De kommer att få känna sig finare än de rikaste barnen i landet. Det är vackert på något sätt.

MAGDA GADS FOKUS har alltid legat utanför henne själv. Viljan att avslöja orättvisorna i världen har hela tiden vunnit över rädslan att råka illa ut. Men efter att hon valde att göra något så här drastiskt, har Magda fått frågan om hon gått från att vara journalist till humanist nu, men själv känner hon att allt det här gör henne till en bättre journalist.

– Och när man får föra fram historier som inte bara blir konsumering utan leder till förändring så är det som journalistik ska vara.

Magda är själv inte troende men berättar hur en kille skrev ett inlägg på hennes blogg som hon valde att ta till sig. Han drog paralleller med det hon gör och hur Bibeln uppmanar oss att leva: ”För det Magda gör att hon vänder sig till de svagaste, till barnen som inte har föräldrar, till knarkarna, till hororna, och det gör något med oss som sitter här hemma.”

– Det handlar om hur vi behandlar andra, att man ser alla som människor med samma värde. Jag är inte bättre än en 17-årig tjej som röker heroin och säljer sex i Monrovia.

Och att det faktiskt går att förändra världen är Magda ett bevis för.

– Och det var inte speciellt svårt heller, säger hon och skrattar.

– Men det första du kan göra om du vill göra skillnad är att se de människor som finns runt omkring dig. Det är många i Sverige som behöver hjälp också. ■

Fotnot: Skolorna i Liberia skulle öppnat 2 februari, men många lärare kom inte tillbaka efter ebolaepidemin eftersom de inte fått betalt för arbetet de gjort innan. Många skolor har även behövt desinfektoras då de använts som isoleringscentral för misstänkta ebolapatienter. Det kommer att ta tid tills alla skolor kan öppna igen.

Kycklingarna ger Silvias familj en chans till ett bättre liv

■ Kvinnan på bilden heter Silvia. Hon bor i El Salvador och är ett bra exempel på hur familjer kan bli självförsörjande genom att lära sig föda upp kycklingar. Silvia och hennes man har fött upp kycklingar i två omgångar och bar stolta in burarna för att visa upp dem för oss när vi kom på besök. Att ta hand om kycklingar kan vara krävande. Det behövs omsorg och noggrannhet, något Silvia och hennes familj har lärt sig och alla är med och hjälper till i arbetet. Silvia berättar att kycklingarna är deras chans, ett genombrott för dem till att kunna skapa sig ett bättre liv, framförallt för barnen.

”Jag vill ge mina barn det jag själv inte har kunnat få och hoppas att de ska få en möjlighet till en bra utbildning”, säger Silvia. Men först vill hon få ihop ett sparkapital i fall något av barnen skulle bli sjukt och de snabbt skulle behöva pengar. ”Hittills har vi inte haft råd att betala för sjukvård”, säger hon.

JOHANNA KRATZ

“Länge leve tanten”

En bild kan säga mer än tusen ord, heter det. En bild kan fastna i medvetandet och förbli där trots att åren går och tiotusentals andra bilder passerar förbi.

En sådan bild är Hans Runessons bild av tanten som i vredesmod höjer sin handväska mot en marscherande nazist på torget i Växjö 1985. Bilden väcker starka känslor i varje människa som sett den.

Nu visar det sig att de decennier som har passerat sedan bilden togs ger utrymme för helt olika tolkningar. Det som självklart var en tants spontana protest mot något hon hatade, nazismen, kan i dag tolkas som en våldshandling och därmed något som måste fördömas.

Det var just den bilden som förde min kollega Göran Rosenberg och mig till Växjö i april månad 1985. Vi var båda programledare i SVT:s program Magasinet och vi hade bestämt att sända vårt program direkt från Växjö. Det skulle bland annat handla om civilkurage.

Jag minns att vi försökte få med kvinnan med väskan i programmet, men hon ville inte delta. Det visade sig att hon hade goda skäl. Hon hade hemiska minnen av hur hennes mor satts i koncentrationsläger under andra världskriget, något som präglade henne på djupet och som inte gick att tala om, än mindre utplåna.

HUR VÅRT PROGRAM till sist kom att gestalta sig minns jag inte riktigt, men jag minns att vi hade livvakter som följde oss vart vi gick och jag minns också att vi fick hotfulla brev med tvålbitar och hårtester som skulle påminna oss om vad nazisterna gjorde med judarna under andra världskriget.

Det var för exakt trettio år sen vi direkt-sände vårt program om civilkurage från Växjö. Inte mycket finns kvar av vad som sades eller visades den gången – det var före datorernas intåg – och minnet är ett bräckligt arkiv, men

bilden av tanten med handväska glömmes vi inte. Den lever starkt i våra sinnen och trots att Danuta har lämnat oss, ja hon hette så tanten med väskan, så lever hennes mod kvar.

I HANS RUNESSONS bild finns hela vår samtidshistoria. Även din och min och det ligger i betraktarens öga vad han eller hon vill läsa in i bilden. Sedan en tid tillbaka har bilden av Danuta med handväska börjat leva sitt eget liv, trettio år senare. En konstnär vid namn Susanna Arwin har, som bekant, avbildat Danuta i brons och meningen var att den skulle stå på torget i Växjö där allt utspelade sig 1985. Men det har kommit in protester. Tantens uppmanar ju till våld! Centerpartisten Eva Johansson skriver i en debattartikel i Smålandsposten att ”jag vill inte att vi reser en staty som vi om några år kanske får ångra ...” Och fotografen som var utsänd av Dagens Nyheter för att bevaka nazisternas marscherande i Växjö, han som fångade Danuta när hon höjer sin handväska mot ett renrakat huvud, han säger att en skulptur som bara visar Danuta med väskan ger fel signaler. Man måste visa sammanhanget och mot vilka hennes protest riktar sig. Annars blir handväska bara ett slag i luften.

SAMTIDIGT PÅGÅR ett upprop runt om i Sverige där man uppmanar människor att, i protest mot beslutet att inte låta Danuta stå staty på torget i Växjö, hänga handväskor på andra statyer som står stadigt i brons på andra öppna platser. Karl XII, krigarkungen, kunde vara ett lämpligt objekt, påpekas det.

Sista ordet är inte sagt i denna fråga. Men även om Danuta inte ville vara med i vår sändning för trettio år sen tror jag hon ler i sin himmel åt att hon spelar huvudrollen i ett drama som några menar handlar om att legitimera våld, medan andra uppfattar det som en handling av stort mod och civilkurage.

”Länge leve tanten!” vill jag utropa, eller som det heter nuförtiden: Je suis tant!

Annika Hagström

Journalist, programledare och författare. Hon har varit gästprofessor vid Institutionen för journalistik och masskommunikation, JMG, i Göteborg.

Webaid är Läkarmissionens biståndsbutik på nätet. Här går det att köpa saker som räddar liv.

lakarmissionen.se

Skolstöd till Bangladesh. För 2 500 kronor kan ett barn gå på Läkarmissionens hjälpcenter i ett helt år. Varje dag. En andel i det här projektet kostar 100 kronor. Läs mer på lakarmissionen.se eller ring Givarservice på 08-620 02 00.

Gatubarn i Bangladesh får lära sig skriva och läsa

Ashamoni och hennes kompisar har fått en chans till ett bättre liv.

PÅ LÄKARMISSIONENS hjälpcenter i Mymensingh i Bangladesh får gatubarn lära sig skriva, läsa och räkna. De får också ett efterlängtat mål mat om dagen och omtanke. Många av barnen

som kommer till centret stiger upp före solen varje morgon för att komma i tid till de bästa sophögarna utanför staden. Med vana blickar söker de efter allt som går att sälja till återvinning. Plastflaskor, papper och metallbitar åker snabbt ner i de medhavda säckarna.

De flesta, men inte alla, har lyckligtvis sandaler på

fötterna, för sophörarna är fulla av vassa och farliga föremål.

Flickan Ashamoni (andra flickan från vänster) är en av dem som fått hjälp på centret. Hennes pappa körde tidigare cykeltaxi, men blev påkörd av en lastbil, så alla de pengar Ashamoni lyckas få ihop genom att samla skräp går

till pappans mediciner. Hon går i vanlig skola nu dit hon klarade inträdesprovet med glans, men kommer fortfarande då och då till centret där hon får stöd och hjälp med sina läxor.

Ashamoni är bara ett av många barn som lever liknande liv. Hon drömmer om att själv få bli lärare en dag.

Så handlar du

1. Gå till www.webaid.se
2. Välj din gåva och lägg i gåvokorgen.
3. Betala med kort, inbetalningskort eller via bank.
4. Skapa ditt gåvobevis.
5. Skriv ut eller skicka ditt gåvobevis.

10 i topp-listan

■ Här är de mest populära produkterna på Webaid just nu.

- 1 Stöd till Panziskhuset
- 2 Föda barn på sjukhus, Kongo
- 3 Trädplantering, Sudan
- 4 Oxe, Uganda
- 5 Hjälp till Syrien
- 6 Får, Burkina Faso
- 7 Frukträd, Moçambique
- 8 Kycklingar, El Salvador
- 9 Mat till gatubarn, Rwanda
- 10 Stöd till Tigers club, Uganda

Fråga Mats

■ Har du frågor om Webaid ställ dem till Mats Danson, 08-620 02 00.

FOTO: JENS ASSUR

Bilderna från Rumänien med barnen som levde i kloakerna gav genomslag i svensk dagspress. Th uppslag från Expressen 1995.

Två uppslag från Svenska Journalen 28 juli 1995.

Kloakbarnens liv gav eko i världen

Ett reportage i Svenska Journalen 1995 kom att ge ett enormt genomslag i svenska och norska dagstidningar. Bilderna från Rumänien som syntes på löpsedlar och förstasidor, visade kloakbarnen i Bukarest. Ingen av Läkarmissionens hjälpinsatser har varit i närheten av den uppmärksamhet det arbetet fick.

TEXT: CONNY SJÖBERG

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

HISTORIEN OM GATUBARNEN i

Bukarests kloaksystem växte snabbt till en världsnöhet. Utanför Rumänien var det tidigare inte känt att det fanns tusentals gatubarn som vintertid bodde i den rumänska huvudstadens underjordiska avloppssystem för att inte frysa ihjäl.

På många sätt hade den unika situationen kopplingar tillbaka till den rumänske diktatorn Nicolae Ceausescu. Visserligen störtades och dödades han redan julen 1989, men som en konsekvens av hans närmast fanatiska ambition att öka landets befolkningmängd hade tusentals

oönskade barn fötts och lämnats på barnhem varje år, då det var förbjudet och straffbart att göra abort.

Strax efter Ceausescus fall blev det genom olika tv-reportage känt hur fruktansvärd situationen var på dessa barnhem, vilket kom som en chock för hela världssamfundet. I den närmast kaotiska situation som sedan rädde i Rumänien i början på 1990-talet, valde tusentals barn att fly från denna misär. Mängder av barn som utsatts för våld och övergrepp

Florin Ianovici.

i sina hemmiljöer valde samtidigt att rymma hemifrån. Många av dem hamnade till slut som gatubarn i Bukarest.

– 1989 bodde 104 000 barn på olika statliga institutioner i Rumänien. I dag är det bara 5 000, konstaterar Florin Ianovici, som i stort sett varit ledare för organisationen Liv&Ljus sedan den bildades på initiativ från Läkarmissionen.

Florin var på den tiden en ung jurist och anlätades för att hjälpa till med registreringen av Liv&Ljus. Han blev starkt berörd av det arbete som påbörjats och engagerade sig som

Florin Ianovici

”1989 bodde 104 000 barn på olika statliga institutioner i Rumänien. I dag är det bara 5 000.”

volontär. När de 1998 sökte efter en ny ledare för arbetet, valde han att lägga sin advokatkarriär åt sidan för att ta jobbet.

DEN NUMERA 47-ÅRIGE Ioan Ionita blev, under smeknamnet ”Nelu”, ansiktet utåt för Liv&Ljus arbete bland gatubarnen i Bukarest. Alla som

levde på gatan kände till den storvuxne, snälle men mycket bestämda chefen för utdelningen av mat och kläder. Det räckte med en blick och några få ord för att även de tuffaste gängledarna skulle tystna och ställa sig i ledet.

– Jag anställdes egentligen som chaufför till den speciella buss, ombyggd till ett slags rullande restaurang, som vi körde runt med till de olika områden där gatubarnen bodde, berättar han och tillägger: Jag hade aldrig träffat gatubarn förut och tyckte först att det var skrämmande och hemskt när 40–50 barn kom

Christian Tocaci: Jag var 15 år, när jag rymde hemifrån och hamnade på gatan

NÄR VI MÖTS får jag ett visitkort som visar att Christian Tocaci är produktchef för en ungersk firma och marknadsför säkerhetsutrustning till företag i Rumänien. Han känns som en typisk säljare. Energisk, entusiastisk och trevlig. Ingenting skvallrar om att han skulle ha levt som gatubarn.

– Jag var ganska gammal, 15 år, när jag rymde hemifrån och hamnade på gatan. Orsaken var att min far drack och slog mig så ofta att jag inte stod ut.

Räddningen för Christian blev några möten med Liv&Ljus gatuteam, som övertygade honom att följa med till deras hjälpcenter, där han fick äta och duscha, fick rena kläder och en riktig säng att sova i.

– Efter några dagar blev jag inkallad till Florins kontor och han ställde en fråga som jag aldrig glömmer: "Vad är din dröm?". Hemma fick jag en örfil om jag bara öppnade munnen, och hade jag uttryckt en önskan om att få studera, hade jag blivit utskräddad och sedan fått stryk för det med.

– Här stod plötsligt hela världen öppen. Det var fantastiskt.

Christian satsade stenhårt på sina

gymnasiestudier, samtidigt som han började träna friidrott.

– Jag var faktiskt en mycket lovande löpare, med 200 och 400 meter som specialdistanser, säger han och ler.

Till sin tränares besvikelse slutade han tvärt med friidrotten.

– Han är upprörd över det fortfarande. Och jag måste nog medge att jag numera ångrar mig, för jag får aldrig veta hur bra jag hade kunnat bli.

CHRISTIAN FICK SITT första jobb som biträde i en butik. Ägaren såg hans potential och gjorde honom ansvarig för avdelningen som sålde tvättmedel och andra kemiska produkter. Butiken som ingick i en stor kedja skickade honom på internutbildning, för att sedan låta honom bli ansvarig för alla inköp av kemiska produkter till kedjans samtliga butiker i Rumänien.

– Plötsligt satt jag i förhandlingar med storföretag som Proctor & Gamble. Det var svindlande, men otroligt lärorikt, säger han.

26 år gammal erbjöds Christian att bli ansvarig för en ny butik som kedjan ville öppna i Bukarest.

Christian Tocaci:

"Min far drack och slog mig så ofta att jag inte stod ut."

– Jag skulle alltså vara chef för en stor grupp människor, där merparten var mycket äldre än jag, men jag lyckades få alla med mig och butiken fungerade snart väldigt bra.

Efter tre år som butiksföreståndare ville Christian gå vidare, så han sade upp sig och har sedan dess haft olika säljjobb.

Vad har Liv&Ljus betytt för dig?

– Allt, säger Christian. Precis allt. Jag hade aldrig varit där jag är nu utan dem. Jag blev räddad av Liv&Ljus.

I DAG ÄR Christian Tocaci 33 år, gift och har två barn, på 5 och 3 år. På sin fritid har han engagerat sig i en grupp som jobbar ideellt med missanpassade ungdomar.

– Vi spelar fotboll och ordnar olika aktiviteter för dem, med syftet att utveckla dem som människor. Det känns bra att ge lite tillbaka, när man som jag har fått så mycket. ■

springande och ville ha mat, så fort jag hade stannat bussen.

Men han insåg snart vad som var hemligheten, om man ville få deras förtroende.

– Jag lärde mig att lyssna på dem. De har alla sin egen historia och sina egna känslor, men upplever att ingen lyssnar på dem.

NELU ÄR FORTFARANDE ute på gatorna flera dagar i veckan. Men även

om det fortfarande finns gatubarn så är situationen annorlunda.

– Redan för tio år sedan började antalet barn minska, speciellt bland de yngsta barnen. När vi kom med i EU 2007 blev myndigheternas inställning mer human och i dag vill de faktiskt försöka hjälpa dem bort från gatan. Därför håller sig många gatubarn gömda för om polisen ser dem blir de omhändertagna direkt.

Jag frågar Nelu om han saknar tiden

Ioan "Nelu" Ionita.

då han nästan varje dag tog med nya barn till Liv&Ljus center, som ville börja ett nytt liv.

– Nej, jag saknar den inte, det var alldeles för många som levde på gatan. Och även om jag kan räkna upp en lång rad av sådana som verkligen har lyckats få ett bra liv, så sörjer jag samtidigt alla dem som det inte gick bra för. Många av dem är döda nu.

Inte heller Florin saknar den tiden när en ständig ström av nya barn kom

Florin Ianovici

"Vi kallade oss skämtsamt för "trampolinen", eftersom de flesta barnen bara blev kvar hos oss en kort tid."

till centret – direkt från gatan.

– Det var så många akuta behov att vi inte riktigt hann tänka. Vi kallade oss lite skämtsamt för "trampolinen",

eftersom de flesta barnen bara blev kvar hos oss en kort tid. När vi hade hittat någon lämplig släkting, återförändades de med dem.

TOTALT VAR DET över 1 400 barn som passerade Liv&Ljus under de åren.

– Ganska snart insåg vi att vissa barn inte kunde skickas vidare om vi verkligen ville hjälpa dem. Varje år blev därför 20–30 barn kvar hos oss och vi blev i praktiken deras "föräld-

Emanuel Balaciu: I dag är jag en normal människa som lever ett normalt liv

EMANUEL BALACIU VAR bara sju år gammal, när en äldre kusin tog med honom ner i kloakerna, där kusinen redan bodde. Under ett antal år bodde sedan Emanuel antingen på gatan eller i olika rivningshus. När han 1996 träffade Nelu för första gången, ville han inte ändra sitt liv.

– Det går inte att beskriva hur hårt livet på gatan är. Samtidigt blir det som en drog, en slags konstig frihet och daglig rutin, förklarar han.

– Men Nelu visade att han förstod oss och han visste hur han skulle prata med oss, så till slut beslöt jag mig för att försöka lämna gatan.

Emanuel hade då precis träffat Irina, som han nu är gift med. Tillsammans har de sonen David, 10 år. Sedan sex år arbetar Emanuel som diskare på det berömda lyxhotellet Intercontinental i centrala Bukarest. För två år sedan fick han ett diplom som ”kvartalets anställd”, och i fjol fick han utnämningen ”Årets anställd”.

– Först efter den ceremonin vågade jag berätta för chefer och arbetskamrater om min uppväxt på gatan. Jag hade varit rädd att förlora deras förtroende om de skulle veta min bakgrund.

Kärt återseende.

Tillsammans med Irina och David bor han sedan åtta år i vad som nu är deras egen lägenhet, en liten etta med kokvrå. Irina jobbar i köket på en av snabbmatkedjan Kentucky Fried Chickens restauranger i Bukarest, och David går i en skola i närheten.

– Eftersom både jag och Irina har levt på gatan så förstår vi varandra. Det har hjälpt oss att klara våra kriser, säger Emanuel och Irina nickar instämmande.

Emanuel Balaciu:

”Eftersom både jag och Irina har levt på gatan så förstår vi varandra. Det har hjälpt oss att klara våra kriser.”

– Men stödet från Liv&Ljus har också varit avgörande. Inte bara för att de hjälpte oss att få hyra den här lägenheten. Utan för alla goda råd vi har fått. De fick oss att förstå att vi måste hjälpa oss själva att stå på egna ben. Inte leva på andras stöd, säger Emanuel.

NELU ÄR MED när vi hälsar på hos familjen. När de möts ute på gården, omfamnar de varandra med stor entusiasm.

– Nelu är som en far för mig. Han är en av mina bästa vänner, säger Emanuel, som på sin fritid ställer upp som volontär hos Liv&Ljus, genom att vara med och dela ut hjälp till dem som lever på gatan i dag.

– I dag är jag en normal människa som lever ett normalt liv. Det har jag Liv&Ljus att tacka för, säger Emanuel. ■

rar”. De barnen blev så småningom ungdomar och vi har, steg för steg, följt dem hela vägen ut i vuxenlivet. Än i dag håller vi kontakten, för på många sätt är vi deras familj, konstaterar Florin.

ATT ARBETA LÅNGSIKTIGT och ta med barnens fysiska, sociala och känslomässiga behov blev det framgångsrecept som gjort att Liv&Ljus har lyckats så väl. Nästan 90 procent av

de ungdomar som har fått hjälp hela vägen, lever i dag ett normalt och fungerande vuxenliv.

Som jämförelse nämner Florin det ambitiösa program med ”sociala bostäder” för tidigare barnhemsbarn, som den rumänska staten har genomfört på senare år.

– De får en nyckel till en liten lägenhet, men inget mer. För många av dem blir det en katastrof. Rent statistiskt bor de inte på gatan, men i

praktiken har du bara flyttat problemet.

Marihela Dimu som är socialchef i Bukarest med särskilt ansvar för socialt utsatta barn och ungdomar, håller delvis med.

– **VI HAR NOG** varit för fokuserade på till exempel boende, men inte tillräckligt sett till helheten. Liv&Ljus har med sin långa erfarenhet utvecklat arbetsmetoder som vi har mycket att lära av. Därför är de en av mycket få

organisationer, som vi aktivt stöder och samarbetar med.

– Liv&Ljus är ju ute på fältet varje dag och sitter inte bara som jag, på ett kontor, säger hon och ler.

Nelu uttrycker det på sitt sätt.

– Jag jobbar med människor, inte maskiner. Det viktiga är att hjälpa i rätt tid och på rätt sätt. Men vad det är varierar från person till person. Därför måste det finnas många nycklar på vår ”nyckelknippa”. ■

Liv&Ljus

Läkarmissionen var med och startade den rumänska organisationen Liv&Ljus (L&L) och är huvudfinansierare av verksamheten. På senare år har olika rumänska myndigheter kraftigt ökat sitt ekonomiska och praktiska stöd.

L&L har i dag tre huvudsakliga arbetsområden; **prevention, återintegrering och stöd till tidigare**

barnhemsbarn.

■ Preventiva arbetet riktar sig mot familjer som riskerar att hamna i sönderfall, ofta tidigare gatubarn som själva bildat familj. ■ Återintegrering gäller de omhändertagna barn

som bor på L&L:s eget center, eftersom deras egna familjer inte kan ge dem en fungerande tillvaro.

■ Integreringsdelen handlar om att assistera unga från barnhemsbakgrund till ett självständigt liv. L&L särskiljer inte människor de arbetar med men uppskattar att drygt hälften av dem som deltar i deras program tillhör romska minoritetsbefolkningen.

Robert Tici: Jag jobbar med flera av de mest kända romska artisterna

28-ÅRIGE ROBERT TICI är musikproducent. Vi träffar honom i hans studio i en förort till Bukarest, där han spelar in och producerar olika artister och deras låtar.

– All utrustning är min egen, men lokalen hyr jag, berättar han.

Med sina romska rötter har zigenisk musik blivit hans specialitet.

– Jag jobbar med flera av de mest kända romska artisterna här i Rumänien. En fördel med det är att den publik som gillar den musiken, fortfarande köper en hel del cd-skivor.

Annars är det internet som gäller i hans bransch nuförtiden.

– Fördelen är att du kan få en hit nästan var som helst i världen, säger han och spelar upp ett fantastiskt exempel på det. En poplåt han själv har skrivit och producerat med en rumänsk artist, och som har gjort

Robert Tici:

”På centret hade vi en egen musikgrupp som spelade i olika sammanhang. Det var väldigt lärorikt.”

succé i Frankrike!

Det var på Liv&Ljus Robert lärde sig spela olika instrument.

– På centret hade vi en egen musikgrupp som spelade i olika sammanhang. Det var väldigt lärorikt.

SÅ SMÅNINGOM började han jobba som musiker och kontakterna han fick använde han till att lära sig allt om hur man spelar in musik.

– Jag var otroligt nyfiken och frågvis, så många upplevde mig nog som lite jobbig, säger han med ett leende.

Med stöd och hjälp från Liv&Ljus

lyckades han få ett banklån och kunde sedan köpa sin egen utrustning.

– Det är en tuff bransch, men jag kan försörja mig på det här, konstaterar han.

Vad minns du från tiden på Liv&Ljus?

– Jag har hela min barndom där, men sommarlägren när vi fick åka till Svarta havet eller upp i bergen är väldigt positiva minnen, säger han och blir plötsligt allvarlig.

– Men hur bra det än var och trots alla fina människor som fanns där, så kan det ändå aldrig bli som att växa upp i en vanlig familj.

Men det finns en sak som fortfarande betyder väldigt mycket.

– Jag har flera vänner från den tiden som är som syskon för mig. Vi träffas nästan varje helg och vänskapen med dem är väldigt stark. ■

Ester och P-M startade egen Zlataninsamling

Ester Sundström och P-M Nordkvist ville göra mer än att bara trycka på gilla-knappen efter Zlatans pr-kupp för att lyfta fram barn som far illa av fattigdom. De beslöt att rida på vågen och startade en insamling via Weбайд.

TEXT OCH FOTO: THERESE PETERSON

EFTER SITT MÅL i matchen mot Caen drog Zlatan av sig tröjan så att de tillfälliga tatueringarna syntes, namnen på barn som lider av fattigdomens grymheter. Ljuset riktades mot FN:s World Food Programme, som arbetar mot fattigdom och svält, vilket var en del av en smart PR-kupp som snabbt spred sig på sociala medier. Zlatan hyllades, så även FN samt de som tagit fram kampanjen.

– Jag stod på tunnelbanan dagen efter att Zlatan hade dragit av sig tröjan och såg hur Facebook var full av människor som gillat kampanjen och som tyckte att det var en bra grej för att öka medvetenheten kring fattigdom, säger Ester Sundström.

– Och det är bra. Det är precis så FN ska arbeta, men jag tröttnade. För det

Ester Sundström och P-M Nordkvist.

spelar ingen roll om vi gillar det här på Facebook. Barnen är fortfarande lika utsatta, vilket är den stora baksidan av den ”tyckonomi” som finns på sociala medier, där vi klickar på gilla när vi ser något vi tycker är bra.

ESTER SÅG ATT hennes kompis P-M Nordkvist också skrivit om kampanjen på Facebook och någonstans mellan hennes frustration och hans ”då gör vi nåt då” kom idén att starta en egen Zlataninsamling. De fastnade för Weбайд och Tigers Club, som med fotbollen som hjälp ger gatubarn i bland annat Uganda, en ny chans. De tog kontakt med Mats Danson på Läkarmissionen som hjälpte dem igång och de satte 20 000 kronor som ett mål att nå innan 31 mars. Sedan skickade de ut en förfrågan om hjälp till vänner och kollegor, där de var

tydliga med vart pengarna skulle gå.

– Alla i Esters och mitt nätverk har råd att ge 100 kronor om man tänker på att många kan lägga 100 000 kronor på en bil, eller 1 miljon på ett hus, eller 1 000 kronor på en jacka, säger P-M.

MEN ATT KUNNA och att göra är inte samma sak, så det blev lite av ett experiment. Skulle de få sina vänner att haka på och inte bara gilla deras initiativ? Svaret blev ja. Redan första veckan fick de in 14 000 och målet nåddes den 4 mars.

– Men vi har gått fram som ångvältar, och det orkar folk bara med under en kort tid, så för den som vill göra något liknande gäller det att hålla igång insamlingen under en avgränsad period, säger Ester.

Nu kommer 20 000 kronor gå till att stötta fotbollslaget Tigers Club i arbetet med att fånga upp barn som lever på gatan. Precis som Ester och P-M ville.

– Insamlingen blev en viktig markering. Det räcker inte att du delar ett bra initiativ på sociala medier om du inte gör något konkret, säger Ester.

– Ett gilla på facebook förändrar inte världen, lägger P-M till. ■

I matchen mot Caen drog Zlatan av sig tröjan så att de tillfälliga tatueringarna syntes, namnen på barn som lider av fattigdomens grymheter.

FOTO: CHRISTOPHE ENA, TT

När Per-Martin Hjort såg annonsen om en tjänst som engelsklärare i Kina vaknade äventyrlusten i honom. Hans fru Gunnel var inte svårövertalad. De åkte för att stanna i två år, men blev kvar i tolv.

TEXT: KERSTIN DOYLE, THERESE PETERSON

FOTO: KERSTIN DOYLE

Kina blev deras hem

– **JAG TRIVDES MED** mitt lärarjobb i Kristianstad men började tröttna på reformer som skulle göra skolan bättre men snarare gjorde att elevernas kunskaper försämrades, säger Per-Martin.

I augusti 2001 lämnade de skånska Vinslöv för Kina, utsända av Svenska kyrkan. Uppdraget var att undervisa i engelska och västerländsk kulturkunskap, och de hann bo på fyra platser i tre olika provinser allt medan de tänkte två åren växte till tolv.

Det tog tid att lära känna landet och dess seder, men de blev snabbt förtjusta i maten även om de hamnade på middagar där de åt både hund och marsvin utan att veta om det.

Gunnel och Per-Martin är båda födda i Etiopien där deras föräldrar var missionärer. Som barn bodde Per-Martin och hans syskon hos Gunnels familj i huvudstaden Addis Abeba, eftersom det inte fanns någon skola ute i landet där hans föräldrar var stationerade.

FAMILJERNA ÅTERVÄNDE till Sverige första gången när de var runt fem år, först Per-Martins och några år senare Gunnels. Båda kan vittna om den märkliga känslan att komma till ett land som var deras men ändå inte, kulturellt var de svenskar men socialt något annat. Det skapade en kluvenhet i dem, och en längtan. Till något annat.

Kanske var det därför de vågade säga ja till ett uppdrag i Kenya inom Evangelisk-lutherska kyrkan, när deras barn var små. Där jobbade de med varsitt Sida-projekt inom undervisningsområdet.

De återvände hem efter tre år och det var inte förrän yngste sonen tagit studenten som äventyrsgenen tog tag igen när Per-Martin såg annonsen om jobbet i Kina.

– Det var en kulturkrock, varken som Afrika eller Sverige, men vi blev förälskade i landet och lärde oss uppskatta det mesta.

– Överallt finns spår av Kinas gamla kultur. Hela landet är som ett enda stort museum, säger Gunnel, som

Gunnel och Per-Martin Hjort

Bor: Hässleholm

Familj: Tre barn och barnbarn

Det märkligaste när de kom till

Sverige första gången som små:

Snön, säger Per-Martin. Ja, och att lära sig cykla med en gammal damcykel, säger Gunnel.

Läs mer: hjortkina.dinstudio.se

Per-Martin Hjort

”I Kina är det kollektivet som gäller och i Sverige individualismen.”

lämnade sin tjänst som informatör på Regionmuseet i Kristianstad.

De hade fått en bra förberedelse inför resan, både av Svenska kyrkan och den kinesiska systerorganisationen Amity Foundation som de arbetade för.

– Det var svårt att få kontakt med kineserna, men när man väl fått det håller kontakten i vått och torrt. Vi träffade andra svenskar som bodde i enklaver och knappt hade kontakt med lokalbefolkningen. De blev fascinerade av att vi kände så många andra, säger Per-Martin.

HJORTS BODDE NÄRA högskolans campus under samma förhållanden som sina kinesiska kolleger.

– Är man beredd på att det inte finns tvättstuga och att duschen inte alltid har vatten, så är det inte så konstigt, säger Gunnel.

Eleverna som kom från enkla förhållanden på landsbygden bodde flera stycken i varje studentrum. Per-Martin liknar deras familjer vid ”papperslösa kineser”. Myndigheterna håller inte stenkoll på den stora befolkningen. En av deras elever hade åtta syskon, så ettbarnspolitiken fungerar inte överallt, men de mötte även en flicka som uppfostrats av sin mormor för att mamman ville rädda hennes liv. Hon hade fötts som barn nummer två.

Regimen har dock bra koll på webb och sociala medier och när

eleverna gick till internetcaféer var vissa webbsidor stängda för dem. Men inte för paret Hjort som bara behövde klaga på att det inte gick att komma ut för att det skulle ordnas på ett kick.

– De sade bara ”Då ska vi se vad det är för fel, och så fixade de det”.

Vilken är den stora skillnaden mellan svenska och kinesiska studenter?

– I Kina är det kollektivet som gäller och i Sverige individualismen. Här bryr man sig mest om sig själv och möjligen sina närmaste vänner, men i Kina finns bara ett vi, familjen och nationen. Det senare har det positiva med sig att det alltid finns någon som bryr sig. Det finns en social kontroll som gör att man förvisso inte är riktigt fri, men det är samtidigt något positivt, säger Per-Martin.

Han skulle helst se en gyllene medelväg, som det svenska folkhemmet, där var och en får vara sig själv men lär sig att ta ansvar.

SOM TROENDE VAR det svårt för Gunnel och Per-Martin att få kontakt med husförsamlingar. De elever som gick till en sådan, var ovilliga att ta dem med. Troligen för att inte väcka uppmärksamhet. En kyrka som däremot syns offentligt i Kina är som ett isberg, det finns massor under vattnet och de som går till de hemligare husförsamlingarna går även på gudstjänster i den ”synliga” kyrkan.

– Men kyrkorna kan se väldigt olika ut, och det är inte uppdelat i olika samfund som i Sverige, säger Per-Martin.

Och trots religionsförtryck från den kommunistiska regimen lever folktron kvar bland många kineser. Det är vanligt med fyrverkeriet för att skrämja bort onda andar.

Gunnel och Per-Martin slutade sina tjänster i Kina för två år sedan, det kändes som om det var dags med tanke på barn och barnbarn i Sverige. Men deras engagemang för Kina har inte upphört, och inte för Afrika heller. Men i dag är basen Hässleholm. ■

Vänliga Veckan är en konstig vecka på Läkarmissionen. Vardagen för oss handlar ju annars om bistånd, att förändra framtiden för utsatta människor. Men Läkarmissionens grundare Harry Lindquist hittade också på Vänliga Veckan och därför hänger vi ihop. Och det gör vi i och för sig gärna!

En vecka av extra mycket vänlighet

■ Det finns ingen motsättning mot att vara vänlig i sin vardag och att bry sig om människor längre bort. I år hade vi en vänlighetsutmaning på nätet som över 600 personer deltog i. Radio, tv och tidningar över hela landet uppmärksammade Vänliga Veckan och vi hoppas att du som läser det här fick känna av extra vänlighet. Annars är det inte försent. Vänlighet kräver ju ingen speciell vecka utan fungerar utmärkt året om.

Engelska skolan i Upplands Väsby skickade ett stort kuvert med teckningar om vänlighet som vi blev extra glada för. TACK!

664

Så många antog i år
Läkarmissionens
vänlighetsutmaning.

Svenskarnas inställning till vänlighet

- Två av tre, 66 procent, önskar att människor i omgivningen vore vänligare i vardagen.
- Mer än hälften, 51 procent, önskar att de själva vore vänligare i vardagen.
- Nästan hälften, 47 procent, anser att Vänliga Veckan skulle kunna få dem att göra vänliga handlingar.
- Vänner och familjemedlemmar är de som svenskarna i högst utsträckning anser att de är vänliga mot i vardagen.

FAKTA: UNDERSÖKNINGEN GENOMFÖRDES AV MARKNADSUNDERSÖKNINGSFÖRETAGET YOUNG&COLLINS MELLAN 5-7 DECEMBER 2014 GENOMFÖRDES 1 008 INTERVJUER MED MÄN OCH KVINNOR 18-74 ÅR.

Emil engagerade byn för att hjälpa grannen

■ Emil Gunnarsson från Österskog i Småland, blev tillsammans med Bosse Svensson valda till Landets bästa grannar 2014 för att de fick igång hela byn till att hjälpa en familj att färdigställa sitt hus efter att de drabbats av svår sjukdom.

Vad är en god granne för dig, Emil?

Goda grannar hejar på varandra och hjälper

varandra med stort och smått, allt från det vi gjorde till att dra ut soptunnan om det är soptömning. Jag gillar att göra grejer och då kan man inte bara tycka att någon annan ska göra det utan man måste ta i själv också. Min filosofi är att om man ska bo och trivas får man hjälpas att utveckla samhället och det gör vi i Österskog.

Emils bästa granntips:

- Hjälp varandra, nästa gång är det du som behöver hjälp.
- Bidra till det gemensamma, efter dina förutsättningar.
- Delad glädje är dubbel glädje.
- Släpp allt gammalt groll och se framåt.
- Lyssna in och var flexibla.

Välkommen!

Här kan du ställa frågor eller kommentera det som du har läst i Journalen eller annat som rör Läkarmissionens arbete.

Skriv till: eva.nordenstam@lakarmissionen.se eller till Svenska Journalen/Läkarmissionen, Eva Nordenstam, 162 88 Vällingby.

Bättre tandhälsa med mobil klinik

■ I Moldavien stöder Läkarmissionen en mobil klinik med läkare som på lördagar ställer upp och ordnar en tillfällig klinik någonstans på den moldaviska landsbygden. Här är de i byn Pogonesti, och socialarbetaren Anna Cretsu undervisar barnen om varför och hur man ska sköta sina tänder. Fattigdomen är så stor på den moldaviska landsbygden att många prioriterar bort tandhygien – med resultat att många blir tandlösa i ganska tidig ålder. Efteråt fick barnen var sin tandborste och en tub tandkräm.

Annas genomgång väcker stort intresse.

Personalen på Foyasjukhuset i Liberia.

HÄNT SEDAN SIST...

Många av Läkarmissionens givare var med och hjälpte Foyasjukhuset i Liberia när de drabbades av ebola i slutet av sommaren. Johanna Pearson från Läkarmissionen var där i februari och hade med sig denna

hälsning hem:

”Det visar sig att de första pengarna vi skickade i augusti var helt avgörande för att personalen inte skulle ge upp. Pengarna användes bland annat till att köpa in handskar och klorin. Innan hade personalen undersökt ebolasmittade patienter, utfört

kejsarsnitt och förlöst gravida kvinnor utan skydd. Sjuksköterskorna stod på avstånd och bad patienterna spärra upp ögonen, gapa och ta tempen på sig själva för att bedöma om de var smittade eller inte. Personalen hälsar och tackar för den uppmuntran vårt stöd gav dem.”

JOURNALEN

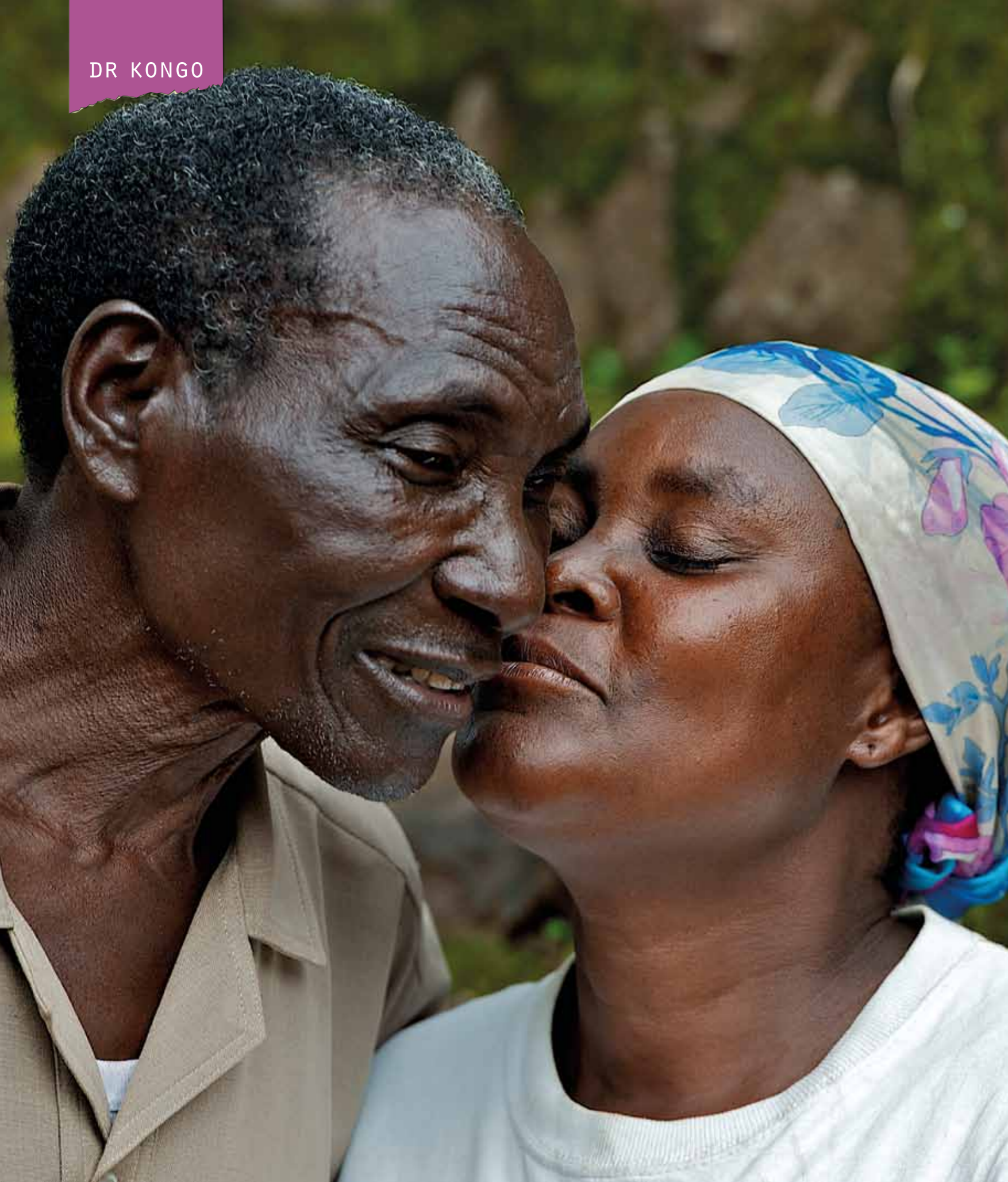
ges ut av Läkarmissionen och är en organisations- och medlemstidning
DIREKTOR: Johan Lilja
ANSVARIG UTGIVARE: Conny Sjöberg
INFORMATION: Eva Nordenstam von Delwig

BISTÅNDSPROJEKT: Ove Gustafsson
MEDLEMS- OCH GIVARSERVICE: info@lakarmissionen.se
POSTADRESS: Läkarmissionen, 162 88 Vällingby
TELEFON: 08-620 02 00 växel
HEMSIDA: www.lakarmissionen.se, www.webaid.se

PRODUKTION: Swedmedia
REDAKTÖR: Therese Peterson
REDIGERING: Peter Wickberg
KARTOR: Ola Gustafsson
OMSLAGSFOTO: Maria Östlin
POSTADRESS: Swedmedia/Svenska Journalen, 105 36 Stockholm
E-POSTADRESS: svenskajournalen@swedmedia.se

ANNONSER: Display i Umeå
ANNONSBOKNING: gunilla.johansson@display-umea.se
POSTADRESS: Display/Svenska Journalen, Box 3042, 903 02 Umeå
TELEFON: 090-71 15 18
TRYCKERI: V-TAB, Vimmerby

GÅVOR TILL LÄKARMISSIONEN PÅ PLUSGIRO 90 00 21-7

I östra DR Kongo används våldtäkt som vapen. Men även om det givetvis är kvinnorna som drabbas hårdast så är våldtäkterna ett massförstörelsevapen, som slår mot hela familjen och släkten. Därför lägger Mama London i Bukavu ner oerhörd möda på att återförening många av de familjer som har krossats. Och hon lyckas – mot alla odds!

TEXT: CONNY SJÖBERG FOTO: TORLEIF SVENSSON

Soldaterna våldtog hans hustru

SOLDATERNA KOM TILL byn Kalangera tidigt en morgon och sparkade in dörren till hyddan där Mandeleo David, hans hustru Vemilia Salome och deras två barn, fyra och sju år gamla, befann sig.

– De tvingade ner mig på en stol, band fast mig med ett rep, tog alla våra kläder och djur och gav sig av, berättar Mandeleo.

Han nämmer inte det värsta som hände för han vet att jag känner till det och för att det är ett så smärtsamt minne. Han kommer aldrig kunna prata om det utan att återuppleva fasan.

Soldaterna våldtog hans hustru inför ögonen på honom och barnen. Minsta försök att ingripa hade inneburit en ögonblicklig död. En av soldaterna stod hela tiden med ett skjutklart gevär riktat mot honom, medan det pågick.

Och det slutade inte där. Soldaterna tvingade hans hustru Vemilia att följa med dem när de lämnade byn. Sjutton

dagar senare lyckades hon fly och tog sig sedan svårt sjuk tillbaka hem till byn.

Men då kom nästa chock. Familjens släktingar samlades och tvingade henne att lämna byn. De menade att hon var förhäxad på grund av det hon har varit med om och att hon skulle komma att dra en förbannelse över familjen, om hon tilläts vara kvar där.

I DESPERATION TOG sig Vemilia till storstaden Bukavu där hon lyckades få kontakt med en kvinna som kallas Mama London, som till att börja med såg till att hon fick tak över huvudet.

Det var ingen slump att Vemilia sökte sig till just henne. Ryktet om Mama Londons arbete till hjälp för våldtagna kvinnor är spritt över hela östra Kongo. Det kommer ständigt nya kvinnor till henne, som ofta har vandrat i dagar för att få skydd och hjälp.

– Numera klarar jag att höra deras förskräckliga historier utan att själv bryta ihop, eftersom jag nu vet att det

– Det går verkligen att hjälpa, trots allt som de har varit med om, säger Mama London (mitten), omgiven av några av alla de mammor och småbarn som funnit en fristad på hennes center.

är möjligt att hitta tillbaka till livet, trots allt de har varit med om, säger Mama London, eller Pauline Njabuka, som hon egentligen heter.

MED STÖD FRÅN Läkarmissionen driver hon ett dagcenter med plats för sextio barn, som alla har kommit till genom våldtäkt. Där får barnen mat, lek och undervisning medan deras mammor går i skola eller arbetar. Samtidigt har Mama London byggt upp ett nätverk genom vilket hon hjälper drabbade kvinnor att hitta bostad, jobb och social gemenskap. – Jag tog kontakt med Vemilias man, men när jag frågade om han kunde tänka sig att "ta henne tillbaka" var han benhård och sade absolut nej. Lite senare tog jag kontakt igen och försökte argumentera, genom att säga att "barnen behöver sin mamma" och att de ju "hade haft ett bra liv innan det som hände".

– Han gick med på att försöka prata med sina släktingar om saken. Men de sade "Du kommer att dö om du låter henne återvända". Så Mandeleo sade nej igen.

Vemilia hade smittats med en allvarlig infektion under tiden hon hölls fången av soldaterna. Mama London såg därför till att hon fick komma till Panzisykhuset för vård. Där kunde de konstatera att det inte var aids, men

att infektionen innebar att hon aldrig mer skulle kunna bli gravid.

När det hade gått tre månader sedan Vemilia först hindrats att återvända till sin familj och hembyn, tog Mama London åter kontakt med Vemilias make Mandeleo och berättade att de hade friskförklarat hans hustru på Panzi, men att hon inte skulle kunna få fler barn. Hon hade nämligen känt på sig att Mandeleo innerst inne ville återförenas med sin fru.

– Beskedet från sjukhuset var väldigt viktigt för mig. Om de ansåg att hon var frisk, så betydde det mer än mina släktingars åsikter. Därför bad jag Mama London att ordna så att jag kunde träffa min hustru och prata med henne, förklarar Mandeleo.

Vemilia ler när hon hör vad maken säger. Det syns att det väcker fina minnen.

– Jag blev så glad när Mama London hörde av sig, för jag hade förlorat allt hopp om att få återse min man och mina barn igen, säger hon och tillägger.

– Den dagen vi möttes och när han sa "Jag älskar dig" igen, är en dag jag aldrig glömmer. Det är min stora mirakeldag.

Även om hennes man nu hade ändrat sig och ville att hon skulle flytta hem, så vägrade släkten att acceptera beslutet.

– De har brutit all kontakt med oss, konstaterar Mandeleo.

Med kongolesiska mått är den utfrysning de har drabbats av en oerhört allvarlig sak, men Mandeleo viker sig inte.

– Jag bryr mig inte, för jag älskar min hustru och mina barn, säger han bestämt och tillägger: Och Gud har gett oss en ny familj. Detta center och Mama London är vår nya familj!

VEMILIA HAR SUTTIT tyst en stund, men så vänder hon sig direkt till mig och säger med ett stort leende:

– Hälsa alla på Läkarmissionen att det var ert stöd till Mama London, som gjorde att han ändrade sig och att vi sitter här nu.

Det tacket ska nog – i rättvisans namn – riktas till Mama London, och hennes framgångar kan även bekräftas genom imponerande statistik.

– Sammanlagt har jag lyckats återförena 42 gifta par och i ytterligare 15 fall hjälper mannen sin hustru rent ekonomiskt, även om de inte lever ihop längre. Dessutom har 37 flickor, som var ogifta när de drabbades, gift sig och bildat familj. Det är också små underverk med tanke på den kultur och tradition vi lever i, säger Mama London med stolthet i rösten.

Och det är en stolthet hon verkligen har all anledning att känna.

Evie och Pelle Karlsson gör ny Sverigeturné i sommar

■ Förra året gjorde sångarparet Evie och Pelle Karlsson en bejublad Sverigeturné efter många år i USA. Nu är de tillbaka för att under maj och juni besöka 15 kyrkor tillsammans med Läkarmissionen och Nisse Bergman.

– Vi tror att det kommer bli riktiga festkvällar, säger Pelle Karlsson när vi når honom hemma i Florida.

– Vår bön är att vi ska få höra Guds röst genom sångerna, orden och allt som händer i mötena, och dem som inte förstår mycket av det, utan bara vill höra glad sång, är också välkomna.

För Pelle Karlsson och

hans hustru Evie känns det bra att resa med Läkarmissionen, som de alltid respekterat för målsättningen att möta människors behov i världen. Det ligger även nära den verksamhet de själva arbetar med i USA, The China Mercy project, som hjälper till med sjukvårdskliniker i de fattiga områdena i Kina.

– Och genom China Mercy jobbar vi i direktkontakt med Mao Zedongs dotter, vilket är

ganska unikt.

Pelle ser fram emot att även hinna möta upp gamla vänner längs vägen. Och vissa av ställena på konsertlistan får hjärtat att klappa lite extra.

– Ja, som Göteborg och Smyrnakyrkan där jag växte upp och Sundsvall ska också bli intressant att besöka, dit kom jag som 16-åring för att jobba som ungdomspastor. Och självklart Filadelfia i Stockholm där jag var pastor i flera år och där Evie hann vara pastorsfru under ett år efter att vi hade gift oss. Hon har många vänner kvar både där och i Göteborg, dit hon kom för att sjunga som tonåring.

Krysslösning februari 2015

Här är det rätta svaret på korsordet i Svenska Journalen, februari. Vinnarna hittar du på sidan 28 i detta nummer.

Kalendern

Läkarmissionens event och konserter. Se även www.lakarmissionen.se

Nisse Bergman

- Färentuna, Ekerö, 7 apr, Församlingshemmet, 12.00
- Kumla, 12 apr, Pingstkyrkan, 10.00
- Stenhamra, Ekerö, 30 apr, Församlingsgården, 12.00

Sånger För Livet med Uno Sveningsson

Hundratals körsångare under ledning av Mats Backlund

- Malmö, 11 apr, S:t Johannes kyrka, 17.00
- Karlskrona, 12 apr, Amiralitetskyrkan, 17.00

Hasse Hallström och Nisse Bergman

- Nyköping, 15 apr, Hjortensbergskyrkan, 19.00

Lars Lind Jaktlund och Nisse Bergman

- Åmål, 18 apr, Kungsbergskyrkans Second Hand, 11.00
- Åmål, 18 apr, Kungsbergskyrkan, 18.00

Vocalsis och Nisse Bergman

- Kalmar, 25 apr, Lorensbergsk, 18.00
- Karlskrona, 26 apr, Pingstk, 11.00

Solistkvartetten och Nisse Bergman

- Vänersborg, 9 maj, Missionskyrkan, 18.00
- Götene, 10 maj, Korskyrkan, 10.30
- Skövde, 10 maj, Elimkyrkan, 18.00

Evie & Pelle Karlsson med Nisse Bergman

- Lycksele, 23 maj, Pingstkyrkan, 19.00
- Umeå, 24 maj, Pingstkyrkan, 11.00
- Sundsvall, 24 maj, Pingstkyrkan, 18.00
- Stockholm, 27 maj, Filadelfia, 19.00
- Gävle, 28 maj, Pingstkyrkan, 19.00
- Eskilstuna, 29 maj, Pingstkyrkan, 19.00
- Örebro, 30 maj, Pingstkyrkan, 18.00
- Mariestad, 31 maj, Pingstkyrkan, 10.30
- Göteborg, 31 maj, Smyrna, 19.00

Grattis! Gunilla Thorell, Örebro, Gunnar Thorén, Ydre, Astrid Strömberg, Larv som får "Konsten att vara snäll" av Stefan Einhorn.

Aprilkrysset. Du behöver inte skicka in hela krysset! Fyll bara i tävlingskupongen här bredvid eller skriv svaren på ett vykort. Skicka till "Journalen-krysset april 2015", Swedmedia, 105 36 Stockholm. Senast den 24 april vill vi ha ditt svar.

Vinn en bok!

De tre först öppnade rätta lösningarna vinner Tomas Sjäöins bok "Det händer när du vilar".

1. _____

2. _____

3. _____

Namn: _____

Adress: _____ Postadress: _____

Konstruktion: Text & Bild Lars Fridesing

Vill du bli min Skyddsängel?

Ge de övergivna barnen ett hem, en familj och en framtid.

Det är alltid en tragedi när barn förlorar sina föräldrar. Och kan ingen anhörig ta över ansvaret, blir det en enorm kris. Förr var lösningen olika barnhem. Men tack vare Läkarmissionen får barnet nu istället flytta till en helt vanlig familj – som blir deras för resten av livet. Bli Skyddsängel och var med att stötta hela resan från kris tills barnen har fått en ny familj. **Tack för din insats.**

Som Skyddsängel ger du 100 kr i månaden via autogiro. Bli Skyddsängel på lakarmissionen.se/skyddsangel, eller ring och anmäl dig till vår Givarservice telefon 08-620 02 00.

Läkarmissionen

Förändrar framtiden för utsatta människor

RECEPTEN ÄR HÄMTADE UR BOKEN "ASIASKÅP" AV BONNIER FAKTA.

FOTO: MAGNUS SKOGLÖF

DET ÄR ENKELT ATT LAGA ASIATISK MAT. Det menar kokboks författaren Jennie Walldén och de "krångliga" ingredienserna kan bli ens bästa vänner i köket så fort man vågat bekanta sig med dem. Och när du väl bekantat dig med vad de asiatiska smakerna kan göra med en vanlig lök eller morot kommer du vilja använda dem igen. Och igen.

Makrill Teriyaki med spenat och japanska pickles

Tid: 20 min • 4 port

MAKRILL ÄR EN av mina favoritfiskar. En fet fisk med massor av smak och nyttigheter. Billig är den dessutom. När det finns riktigt färsk makrill hos fiskhandlaren är det få saker som kan slå denna rätt.

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Plocka ut alla ben i mitten på makrillfiléerna, gärna med en pincett. Skölj filéerna i kallt vatten och torka av med hushållspapper.

■ Hetta upp en panna och fräs vitlöken i lite olja. Tillsätt spenaten och låt fräsa med i några minuter tillsammans med sojan tills den börjar bli mjuk. Ta bort plattan så att spenaten in blir överstekt.

■ Värm upp en stor stekpanna till medelvärme. Häll i lite olja och stek fisken först skinnsidan cirka 1 minut. Vänd och stek den skinnlösa sidan också i 1 minut. Pensla skinnsidan med teriyakisås och stek den i ytterligare 30 sekunder. Pensla den andra sidan med teriyakisås och stek

sedan den i 30 sekunder. Lägg upp på fat och strössla rostade sesamfrön på.

Servera genast den nystekta fisken med ångande varmt ris, spenat och pickles.

DET HÄR BEHÖVER DU:

800 g färska makrillfiléer (be gärna fiskhandlaren filea dem åt dig).

1 vitlöksklyfta, skalad och finhackad.

Rapsolja att steka i

400 g färsk spenat

1 msk ljus soja

1 dl teriyakisås

Rostade vita sesamfrön

Till servering:

1 dl chillipicklad rödlök

1 dl snabbpicklad rättika och morot

(Makrillen kan bytas ut mot lax eller forell)

Chilipicklad rödlök

DET HÄR BEHÖVER DU:

1 stor rödlök

4 cm ingefära, väldigt tunt skivad

1 ½ dl risvinsvinäger

4 msk strösocker

en nypa salt

1/2-1/4 färsk röd chilifrukt

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Koka upp vinäger, socker, salt och chili. Dra av från plattan och lägg ner lök och ingefära. Låt stå i kylan så att smakerna sätter sig, minst över natten.

Snabbpicklad rättika och morot

DET HÄR BEHÖVER DU:

1 morot

10 cm rättika

1 dl risvinsvinäger

3 msk strösocker

½ tsk salt

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Skär morötter och rättika i tändstickstunna stavar och lägg i varsin skål. Blanda risvinsvinäger, salt och socker, tills sockret lösts upp. Häll hälften av lagen i vardera skålen. Låt stå och dra i 30 minuter före servering.

Kulturförstörare – jajamen

Omöjligt. Ofattbart. Trots högsta betyg måste hon välja. Hennes föräldrar viker sig inte en tum. De vill det bästa för sitt barn säger de. Jana har just slutfört det tredje av fyra år på gymnasiet och har något så ovanligt i hennes familj, och i byn, som A i genomsnittsbetyg. Men föräldrarna ställer ett ultimatum. Omskär dig som alla andra i vår släkt, eller avsluta dina studier. En natt flyr hon. När hon ska hämtas till den fasansfulla ritualen har hon flytt till ett flickcenter där oomskurna tjejer vistas tills perioden för omskärelse är över. Traditionens makt är stor, och trots att lagen sedan en tid tillbaka har förbjudit kvinnlig omskärelse, fortsätter många att hålla traditionen vid liv. Ofta omskärs barnen medan de är små, så unga som åtta, nio år.

För Jana är det inte över. Vad händer när hon återvänder hem? Läkarmissionen stödjer ADRA Kenya som skyddar dessa elever, försöker ge dem hjälp till skolavgifter för att de ska kunna slutföra sina studier. När jag sitter ner för att samtala med Jana om hennes framtid, och vad hon skulle vilja göra i framtiden, kommer svaret direkt. "Jag vill bli journalist och reporter på CNN", säger hon. "Jag vill att hela världen ska få reda på vad man gör med unga flickor här. Det måste få ett slut, och jag vill bli en person som berättar om orättvisor så att det kan bli skillnad för oss."

JAG IMPONERAS AV hennes kraft, hennes mod och hennes beslutsamhet. Kan det vara en framtida president för landet jag har framför mig. Vem vet?

En sak är säker – att förändra traditioner och destruktiva vanor kräver allt det Jana har i sig. Det mesta av traditioner och kultur är värda att bevara och vårda, men inte detta. Här ställer jag mig gärna upp och kallar mig kulturförstörare utan att skämmas. Vad gör du?

Johan Lilja

Direktor på Läkarmissionen

Läkarmissionen

• Sedan 1958 har Läkarmissionen arbetat för att förändra framtiden för utsatta människor. Vi förmedlar cirka hundra miljoner kronor till hjälpinsatser i fyra världsdelar med tyngdpunkt på Afrika. Vi samarbetar med

lokala partner inom tre områden: social omsorg, utbildning och självförsörjning. • Vår vision är att genom effektiva metoder stödja utsatta människors vilja och förmåga att förändra sina livsvillkor.

• Vårt uppdrag är att utifrån ett rättighetsperspektiv bekämpa fattigdom och bidra till hållbar utveckling inom våra huvudområden. Vi vill med information engagera fler för Läkarmissionens vision.

Pad thai med kyckling

40 min • 4 port

PAD THAI KAN vara en av dem mest populära hämtätterna i Sverige, efter Capricciosa då kanske. Och det är inte konstigt att denna milda, fina nudelrätt blivit så omtyckt av oss svenskar.

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Blötlägg nudlarna enligt instruktioner på förpackningen men dra av lite från blötläggningstiden så att nudlarna är något al dente. Häll av vattnet.

■ Blanda tamarindkoncentrat, sirap och fisksås.

■ Salta kycklingen något och

bryn den i en rykande het wok eller stor stekpanna tills den har fått fin färg. Lägg på en tallrik och lägg åt sidan.

■ I samma wok eller stora stekpanna som kycklingen stektes i, häll på ny olja och vänta tills det börjar ryka. Fräs rödlök, vitkål, morot, sallads-lök, vitlök, korianderstjälkar och ingefära på hög värme i 2-3 minuter. Häll över på en tallrik och ställ åt sidan.

■ Stek nudlarna på medelvärme i woken (häll i mer olja om pannan är torr). Häll över tamarindsåsen och eventuellt lite vatten och rör om väl tills alla nudlar har mjuknat något och är täckta av såsen.

■ Fös nudlarna till sidan

av woken och häll ner de uppvispade äggen i hålet. Låt steka i 2 minuter och rör om ordentligt så att nudlarna täcks av ägg. Lägg ner den stekta kycklingen och grönsakerna och låt allt fräsa upp tillsammans i någon minut. Lägg ner böngroddarna. Smaka av med fisksås och salt och servera genast, toppat med korianderblad och hackade jordnötter.

DET HÄR BEHÖVER DU:

400 g kycklingårfile i stora tärningar

300 g platta risnudlar

4 msk tamarindkoncentrat (eller pressad lime)

4 msk ljus sirap

3 msk fisksås

1 rödlök, i tunna båtar

1 liten klyfta vitkål i munsbitar

1 morot i slantar

4 salladstök i 3 cm bitar

3 vitlöksklyftor, skalade och finhackade

1 kruka koriander, finhackade blad och stjälkar

1 tsk hackad ingefära

2 ägg, uppvispade

150 g böngroddar

2 lime, klyftade

100 g salta rostade jordnötter, grovhackade

Rapsolja till stekning

Salt

Våra kunder tjänar pengar oavsett om börsen går upp eller ner!

– GER FINANSIELL RÅDGIVNING & GARANTERAR DIN FÖRTJÄNST

De vet hur dina pengar kan placeras för maximal avkastning. Jan Erik Johansson, Micaela och Alexander Hultgren.

**RÄNTESTRATEGI MED
90% KAPITALSKYDD,
BERÄKNAD AVKASTNING
PER ÅR: CA 6%
FRÅN 100 000KR**

**RÄNTEPLACERING MED
LÅG RISK SOM GER 6,2-
6,3% ÅRS AVKASTNING.
MINIMUM 1000 000KR**

Var och hur ska man placera sitt sparkapital i dessa finansiellt oroliga tider? – Det vet vi. Nu är det ett utmärkt tillfälle att tryggt förvalta sina pengar, och göra bra förtjänst på dem, med låga risker, säger Alexander Hultgren på Nfp (Nordisk Finansiell Planering).

ALEXANDER VAR TIDIGARE finansiell rådgivare på stora företag som Handelsbanken, Nordea och Skandia.

– Problemet då var att jag ju inte kunde rekommendera en konkurrent, även om jag visste att de hade bättre placeringsalternativ. Jag ville bli oberoende. Jag brinner för att hitta vägar till maximal avkastning för mina kunder, och nu förhandlar jag med bankerna för att få bästa möjliga avtal, säger han.

Han berättar engagerat om hur bankerna nu är i behov av pengar, och att han som representant för sina kunder har bra lägen att förhandla. Som oberoende rådgivare har han avtal med de stora bankerna, både svenska och utländska. Han och hans kollegor på Nfp vet hur de ska optimera sina kunders placeringar och sparande.

– Banker som säljer obligationer har svårt att hitta köpare – det är köparens marknad – och därför kan vi göra riktigt bra affärer för våra kunder just nu.

DERAS STORA KUNDER är pensionskassor, ideella organisationer, kyrkor och företag. Men de har också flera mindre kunder.

– Javisst, små kunder får också tillgång till de instrument som annars är förbehållet de stora investerarna. Och för alla har vi en grundfilosofi: alla risker ska tas bort. Kunderna ska inte kunna förlora pengar. Och det är det hittills ingen som har gjort, förklarar Alexander, inte utan en viss stolthet.

Nfp har flera fina referenser från sina kunder. Det har att göra med företagets andra filosofi: kunderna ska bli så nöjda att de åter-

kommer. Det gör man naturligtvis när man får bra avkastning på sina pengar.

MEN VAD TJÄNAR NFP PÅ AFFÄRERNA?

– Vi har kostnadsfri rådgivning. Sedan får vi våra intäkter från leverantörer som vi anlitar. Exempelvis courtaget på värdepappersplaceringar. För kunden innebär det ingen merkostnad att anlita oss jämfört med att vända sig direkt till bank, säger Alexander.

Nordisk Finansiell Planering

Stockholm: 08-742 03 50
Luleå: 0920-22 77 50
info@finansiell-planering.se
www.finansiell-planering.se